

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Stredná priemyselná škola informačných technológií, Nábřežná 1325, Kysucké Nové Mesto
4. Názov projektu	Učme efektívnejšie pre prax
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AMJ5
6. Názov pedagogického klubu	Text ako zdroj poznania
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Erika Miková
8. Školský polrok	február 2022 – jún 2022
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.spsknm.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Význam a zmysel čítania s porozumením si čoraz viac uvedomujú všetci aktéri spojení s výchovno-vzdelávacím procesom od elementárneho až po stredoškolské štúdium. Neustále sa konštatuje, že jeho úroveň je nízka, a preto je potrebné tento nelichotivý trend spomaliť, zastaviť a naštartovať nový, ktorým sa u človeka hlbší ponor do textu zautomatizuje. Je potrebné pripraviť do života individuálne osobnosti, ktoré nad textom premýšľajú, svoje myšlienky dokážu spracovať a prípadne kreatívne využiť.

Kľúčové slová

Čítanie s porozumením, čitateľská gramotnosť, autodiagnostika, text, učiteľ, žiak, čitateľ, pedagogická prax, metódy, kritériá, aktivity, PowerPointové prezentácie, zručnosti, interpretácia, test, úlohy, beseda, súťaž, čitateľské techniky, analýza, diskusia

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Písomný výstup je analýzou činností pedagogického klubu Text ako zdroj poznania v druhom polroku školského roka 2021/2022. Členovia klubu pokračovali plnením plánu zvoleného na začiatku stretnutí

spracovaním určených tém. Dôležitou časťou bola výmena skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti, práca s pracovnými listami, úlohami zameranými na rozvoj a upevnenie čitateľskej gramotnosti.

Jadro:

Popis témy/problém

V 2. polroku školského roka 2021/2022 sa uskutočnilo 10 zasadnutí pedagogického klubu, na ktorých boli prítomní pedagógovia vyučujúci všeobecnovzdelávacie predmety: SJL, DEJ, OBN, NEJ a NAB. Na stretnutiach sme sa zúčastňovali dvakrát mesačne na základe plánu práce. Druhý polrok prebiehal plynule prezenčne bez obmedzení. Na prvom stretnutí pedagogického klubu v tomto polroku sme postupovali podľa dohodnutej koncepcie. Každý člen klubu okrem samotnej účasti na pedagogickom klube dostal za úlohu spracovať písomný výstup, ktorý obsahoval krátky diskurz k téme, program stretnutia, výsledky a odporúčania pre prax. Na pedagogických kluboch sa každý z členov snažil prispieť k navodeniu pozitívnej atmosféry a svojimi skúsenosťami prispel k hodnotnej diskusii, v ktorej sme si navzájom vymieňali skúsenosti z osvedčenej pedagogickej praxe z oblasti čitateľskej gramotnosti so zameraním na rozvoj a zefektívnenie čitateľskej gramotnosti medzi žiakmi.

Napriek všetkému úsiliu a pozitívnym čiastkovým výsledkom musíme skonštatovať, že rozvíjanie schopnosti zmocniť sa písaného textu a získať všetky benefity plynúce z čítania „medzi riadkami“ a potom ich v budúcnosti prirodzene využiť v praktickom, už nielen školskom živote, je „beh na dlhé trate“. V rámci stretnutí a spoločných aktivít v pedagogickom klube sme venovali čas aj systematickému zvyšovaniu a posilňovaniu svojich odborných kompetencií. Neustále sme zdôrazňovali základné pravidlá spojené s výberom textu, špecifickými a individuálnymi vlastnosťami percipienta textu i prostredím, účelom a ďalšími faktormi, ktoré je potrebné zohľadňovať a implementovať v rámci čitateľskej gramotnosti v jednotlivých vyučovacích predmetoch, a tým zabezpečiť rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Na stretnutí dňa 7. 2. 2022 sme sa zaoberali s členkou stretnutia Zuzanou Konštiakovou prínosmi a dôležitosťou autodiagnostiky zo strany učiteľa a žiaka v oblasti čítania s porozumením. Rozobrali sme si viacero aspektov, ktoré sú pre oblasť rozvoja čitateľskej gramotnosti dôležité v súvislosti s autodiagnostikou a vyvodili sme odporúčania pre pedagogickú prax, ktoré plynú či už z dlhodobého pozorovania pedagogickej praxe, požiadaviek na prácu učiteľa pri rozvoji čitateľskej gramotnosti alebo odporúčaní vychádzajúcimi z certifikovaných meraní čitateľskej gramotnosti. Práca učiteľa je natoľko dynamická, že si vyžaduje neustály proces zdokonaľovania a prispôsobovania sa aktuálnym požiadavkám a trendom vyučovacieho procesu. Na výchovu a vzdelávanie má vplyv viacero faktorov, medzi ktoré nepochybne patrí rýchly rozvoj vedy a techniky, rozvoj spoločnosti či zmena životného štýlu, na ktoré musí oblasť vzdelávania reagovať náležitými zmenami. Tie neraz vyvolávajú problémy v podobe záťaže žiakov a učiteľov. Zvýšené

nároky sú kladené na odbornú pripravenosť, ale aj na kreativitu a tvorivosť v oblasti výchovy a vzdelávania. Efektívnosť učenia je zaručená len vtedy, ak vieme čo a ako učiť a zároveň aké výsledky očakávame od učiaceho sa subjektu. Pedagogická diagnostika zahŕňa komplexnú diagnostiku práce pedagóga a ním zvolený metodický postup. Najfrekvencovanejšími diagnostickými nástrojmi sú rozhovor, anamnéza, dotazník, analýza práce žiakov a ďalšie. Nesmieme zabúdať ani na analýzu pedagogickej dokumentácie, analýzu učebníc a učebných pomôcok, analýzu zvolených metodických postupov. Výsledkom procesu skúmania pedagogickej diagnostiky sú zistenia, ktoré reflektujú posúdenie aktuálneho stavu, výsledky pedagogického pôsobenia za dané obdobie a dosiahnutú úroveň vedomostí či zručností. Samotná diagnostika je výsledkom práce učiteľa a žiaka a pomáha skvalitňovať prácu učiteľa a formovať osobnosť žiaka. Zohľadňuje teda nielen výsledok, ale aj proces. Umožňuje zahájiť včasnú intervenciu.

Autoevalvácia učiteľa v rozvoji čitateľskej gramotnosti

- Systematická analýza svojej práce za určité ucelené obdobie primeranými metódami a formami.
- Autoevalvácia má zohľadňovať:
 - **Výsledky žiakov** – úroveň splnenia výkonového štandardu a skutočného stavu dosiahnutých vedomostí – hľadať príčiny a riešenia, vyvodenie silných a slabých stránok v dosiahnutom výkone z výstupného produktu.
 - **Výpovede žiakov** – vyjadrenie názorov žiakov, reflexia, hodnotenie a sebahodnotenie procesu a výsledkov učenia sa. Účelným prostriedkom na získanie objektívnych názorov sú dotazníkové metódy, ktoré sú buď všeobecne dané, alebo si ich učiteľ zostavuje sám.

V oblasti čitateľskej gramotnosti môžeme u žiakov skúmať názory na:

- typy a zdroje textov – učebnica, kniha, časopis, počítač, internet,
- obľúbený literárny žáner,
- možnosť výberu textu na čítanie,
- úlohy väzvané k textu,
- dostatok času na prácu s textom,
- riešenie úloh k textu,
- vyhovujúcu formu práce – samostatná, skupinová práca
- vyhovujúcu formu vyjadrenia sa k textu – ústna, písomná možnosť spolupráce pri riešení úloh k textu,
- so spojovacími,
- charakter práce s textom,
- obľúbené činnosti pri práci s textom,
- vyhovujúcu formu vyjadrenia sa k textu – ústna, písomná,
- vyhovujúci spôsob práce – výklad, rozhovor, riešenie úloh, diskusia, hry....
- prepojenie čítania s porozumením na iných predmetoch,
- sply čítania s porozumením na prospech,
- možnosť ďalšieho vlastného rozvoja,
- spätnú väzbu a ocenenie učiteľa – čo zásluží, čo nezvládol, podpora, usmernenie.

Prostriedky na sebahodnotenie žiakov

- Autodiagnostický dotazník pre učiteľa
- Autodiagnostický dotazník pre žiaka
- Ankety
- Výpovede žiakov
- Hodnotiace záznamy žiakov
- Spracovanie záverov hodnotenia, ku ktorému dospel učiteľ na základe výsledkov žiakov a konfrontácia týchto výsledkov v podobe diskusie so žiakmi, v čom sa v hodnotení stotožňujú a v čom naopak nie.
- Pedagogické pozorovanie vyučovacieho procesu sebou i prítomnosťou nezainteresovaného pedagóga – hospitácie. Zo získaných údajov vyvodí silné a slabé stránky zo zrealizovaných vyuč. hodín. Navrhne nové opatrenia na zamedzenie chýb pre ďalšie obdobie – zmena cieľov, učiva, úloh, metód a prostriedkov, kritéria hodnotenia, čas učenia a pod.

Príklad autodiagnostiky žiaka

Téma (pojme, učivo, text a pod.):	Hodnotenie:

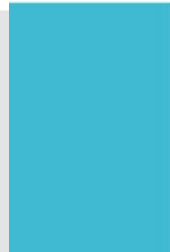
Opakované sebahodnotenie po určitých časových úsekoch

Ako sa máš, ak si schopený:	Dátum
organizovať svoje prácu	
spolupracovať s ostatnými v skupine	
vyjadriť jasne svoje myšlienky v hovorennej reči	
vyjadriť jasne svoje myšlienky písomnou formou	
poslušne počúvať učiteľské inštrukcie	
čítať a porozumieť význam text	
získavať informácie z filmov...	
brať do úvahy rozdielne názory	
vedieť sa do situácie iného	

Žhodnot svoju prácu a použij tieto čísla: **1** – veľmi dobre, **2** – celkom dobre, **3** – s ťažkosťami, **4** – skoro vôbec nie, **5** – netýka sa ma to.

- Žiakom by mal byť poskytnutý priestor na vyjadrenie názoru na svoju prácu, svoje pocity prostredníctvom sebahodnotiaceho háiku, v ktorom odpovedá na otázky učiteľa, pričom môže odpovedať nasledovnými skratkami na kľúčové témy.
- L+ porozumím tomu teraz omnoho lepšie
- L rozumiem teraz o trochu lepšie
- R nič sa nezmenilo, rozumiem tomu stále rovnako
- N som teraz omnoho zmätenejší ako na začiatku

Sebahodnotenie na záver témy:

Téma (pojme, učivo, text a pod.):	Hodnotenie:
Vodstvo Slovenska	L
Rastlinstvo a živočíšstvo	L+
Obyvateľstvo	N

Príklad autodiagnostiky pedagóga

SEBAODHODNOTIACI TABUĽKA ZARADENIA		
Subjektívne		
Subjektívne	Subjektívne	Subjektívne
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31	32	33
34	35	36
37	38	39
40	41	42
43	44	45
46	47	48
49	50	51
52	53	54
55	56	57
58	59	60
61	62	63
64	65	66
67	68	69
70	71	72
73	74	75
76	77	78
79	80	81
82	83	84
85	86	87
88	89	90
91	92	93
94	95	96
97	98	99
100	101	102

Subjektívne	
Subjektívne	Subjektívne
1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12
13	14
15	16
17	18
19	20
21	22
23	24
25	26
27	28
29	30
31	32
33	34
35	36
37	38
39	40
41	42
43	44
45	46
47	48
49	50
51	52
53	54
55	56
57	58
59	60
61	62
63	64
65	66
67	68
69	70
71	72
73	74
75	76
77	78
79	80
81	82
83	84
85	86
87	88
89	90
91	92
93	94
95	96
97	98
99	100

Subjektívne	
Subjektívne	Subjektívne
1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12
13	14
15	16
17	18
19	20
21	22
23	24
25	26
27	28
29	30
31	32
33	34
35	36
37	38
39	40
41	42
43	44
45	46
47	48
49	50
51	52
53	54
55	56
57	58
59	60
61	62
63	64
65	66
67	68
69	70
71	72
73	74
75	76
77	78
79	80
81	82
83	84
85	86
87	88
89	90
91	92
93	94
95	96
97	98
99	100

Subjektívne	
Subjektívne	Subjektívne
1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12
13	14
15	16
17	18
19	20
21	22
23	24
25	26
27	28
29	30
31	32
33	34
35	36
37	38
39	40
41	42
43	44
45	46
47	48
49	50
51	52
53	54
55	56
57	58
59	60
61	62
63	64
65	66
67	68
69	70
71	72
73	74
75	76
77	78
79	80
81	82
83	84
85	86
87	88
89	90
91	92
93	94
95	96
97	98
99	100

Tému *Čitateľská gramotnosť z viacerých uhlov pohľadu* rozoberala dňa 21. februára 2022 členka pedagogického klubu Zuzana Bírová.

Čítanie sa považuje za receptívnu jazykovú zručnosť, ktorá si vyžaduje od žiaka schopnosť spracovať informácie z čítaného textu. Nevyhnutným predpokladom teoretického uchopenia čítania s porozumením je pochopenie porozumenia ako pojmu. Ide o postrehnutie vzťahov, zákonitostí, príčinných súvislostí v študovaných javoch a obsahuje aj uvedomovanie si významu javov a vzťahov. Je procesom utvárania správnych pojmov a predstáv vzťahujúcich sa na prezentovanú skutočnosť. Porozumenie je odhaľovanie istého obsahu a významu textu. Obsahový význam textu je výsledkom rôznorodých myšlienkových pochodov. Samotné porozumenie je teda výsledkom istého procesu. Vďaka porozumeniu sa text stáva kultúrnym nástrojom, ktorý žiaka rozvíja, posúva jeho horizont a obohacuje ho. Porozumenie textu má aj konštruktívny význam. Žiak dokáže získané informácie pretransformovať a následne interpretovať text. Podstatou porozumenia je interpretácia vzťahov:

1. medzi jednotlivými slovami, slovnými spojeniami, vetami či nadvetnými jednotkami,
2. medzi prvkami textu, javmi objektívnej reality, ktorú tieto prvky označujú,
3. medzi prvkami textu a prvkami kognitívnej štruktúry čitateľa.

Pojem čitateľská gramotnosť zahŕňa v sebe viacero aspektov. K hlavným cieľom patrí vedieť pracovať s textom, vedieť porozumieť rôznym typom textom, vyberať z neho podstatné informácie, získané informácie vedieť používať v bežnom živote, prepájať čítanie s myslením, rozvíjať kritické myslenie, vedieť formulovať hypotézy založené na konkrétnych vedomostiach, rozvíjať verbálnu komunikáciu v ústnom a písomnom prejave na dostatočne primeranej úrovni, rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej i jazykovej stránky, poznať jazykové prostriedky a vedieť ich identifikovať

v jazykovom systéme. Existuje množstvo metód, ktoré pomáhajú vzbudzovať záujem žiakov o čítanie textov s porozumením. Jednotlivé metódy zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti boli náplňou aj tohto stretnutia. Treba si uvedomiť skutočnosť, že práve čítanie s porozumením dokáže obohatiť naše myslenie, postoje a názory, preto je potrebné venovať mu náležitú pozornosť.

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ - POJEM

- Čitateľská gramotnosť sa považuje za existenčnú a základnú kompetenciu vzdelaného človeka, bez ktorej nemožno dosiahnuť všetky ďalšie kompetencie.
- Nároky na čitateľskú zručnosť sa stále zvyšujú a jednotlivci musia pracovať s textovými informáciami novými a komplikovanejšími spôsobmi.
- Keďže výsledky medzinárodných výskumov ukázali nedostatočnú úroveň čitateľskej gramotnosti slovenských žiakov, upozornili na nevyhnutnosť systematického prístupu v tejto oblasti

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ - POJEM

- Čitateľská gramotnosť je v širokom chápaní univerzálna technika, ktorá umožňuje každému jedincovi zúčastňovať sa na sociálnom a kultúrnom živote modernej spoločnosti – teda nie je to schopnosť len prečítať slová, vety a celé texty, ale aj prečítané pochopiť a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať.
- Preto v súvislosti s pojmom čitateľská gramotnosť nemožno uvažovať iba o textoch, ktoré žiak číta v škole, teda o učebných textoch, ale aj o textoch v spojitosti s jeho bežným životom mimo školy.

TRADIČNÉ VERZUS MODERNÉ ...

- Tradičné vyučovanie, ktorého najzávažnejším nedostatkom je orientácia na odovzdávanie množstva informácií žiakom, vedie k pamäťovému učeniu sa žiakov. Takíto žiaci sú pasívni, majú formálne vedomosti a sú zle pripravení na intenzívny život v rýchlo sa meniacej spoločnosti. Vyučovaci proces na našich školách sa musí neustále modernizovať.
- Treba vychádzať aj zo skúseností zahraničných krajín, najmä národov, ktoré majú vysokú kultúrnu a ekonomickú úroveň. Je potrebné zavádzať nové formy vyučovania do škôl, nielen tradičné vyučovanie, a vyučovaci proces riadiť tak, aby výsledkom bol psychicky a fyzicky zdravý jedinec schopný prispievať k ekonomickému rastu krajiny.

- Pojem čitateľská gramotnosť v súčasnej dobe rezonuje v pedagogickom i nepedagogickom svete. Ešte pred pár rokmi neboli v našich podmienkach zaužívané.
- Do povedomia prenikol v poslednom desaťročí hlavne prostredníctvom rámcov medzinárodných štúdií zameraných na zisťovanie čitateľských kompetencií ľudí rôzneho veku (10-ročných detí, 15-ročných mladých ľudí a dospelých 16–60-ročných dospelých).

POZNÁME TRI ASPEKTY ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI:

1. prímery zamerané na

- vyhľadávanie určitých informácií
- vyvodzovanie záverov
- interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
- hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov

2. prímery

- čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/
- čítanie pre získavanie a využívanie informácií /aspekty reálneho sveta/

3. **Príklady výskumných postojov** /podporujú celoživotné vzdelávanie/

PREPOJENOSŤ S PRAXOU A INÝMI PREDMETMI

- Cieľom je rozvoj čitateľských schopností, ktoré presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Žiakov vedieme miesto návyku na memorovanie a pasívneho prijímania poznatkov ku konštruovanej a aktívnej účasti v procese učenia sa.
- Na jednotlivých vyučovacích predmetoch využívame inováčné metódy a formy práce, porovnávame informácie z rôznych zdrojov, využívame multimediálne programy, zaraďujeme prácu s internetom s prepojením na bežný život, pracujeme s nesúvislými textami (mapy, grafy, tabuľky a pod.), vyvodzujeme vzťahy medzi informáciami.
- Čitateľskú gramotnosť ako kompetenciu k celoživotnému učeniu rozvíjame na princípe medzipredmetových vzťahov.

CIELE ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

- Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré mu umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používaných na rôzne účely. Gramotnosť je jedným z najväčších úspechov akejkoľvek spoločnosti, je známkou civilizácie. Naším cieľom je vrátiť žiakov späť ku knihe, naučiť ich čítaniu s porozumením a aby žiak:
 - dokonale používal materinský jazyk,
 - vyjadroval svoj názor vhodným spôsobom a aby si ho vedel obhájiť,
 - bol schopný vyjadriť svoje myšlienky a pocity,
 - názory vyjadroval adekvátne,
 - vhodne sa vyjadroval ku kritike a prijímal kritiku druhých,
 - počúval a rešpektoval názory druhých,
 - komunikoval v jednom cudzom jazyku a osvojil si základy druhého cudzieho jazyka,
 - vedel vyhľadávať a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojil si metódy štúdia a práce s informáciami,
 - využíval prostriedky IKT v bežnom živote a pre svoje ďalšie vzdelávanie.

KOMPETENCIE

Čitateľská gramotnosť sa považuje za základnú kompetenciu, bez ktorej nemožno dosahovať ďalšie kompetencie.

Je súčasťou funkčnej gramotnosti človeka. Pri takomto vnímaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie a používanie písaných textov

Čitateľská gramotnosť zahŕňa

- techniku čítania,
- schopnosť a proces pochopenia textu,
- schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätáť si myšlienky textu, reprodukovat text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok,
- schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodíť hlavné myšlienky, poučenia, závery,
- schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predchádzajúcimi poznatkami a vedomosťami.

Čítanie teda zahŕňa nielen zvládnutie techniky čítania, ale aj intelektuálne spracovanie informácií a ich praktické uplatnenie a využitie v každodennom živote.

• Komunikačnú spôsobilosť a čitateľskú gramotnosť žiakov rozvíjame vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch.
Do vyučovacieho procesu častejšie zaradujeme prácu vo dvojiciach, v skupinách a využívame diferenciáciu úloh pre žiakov podľa ich schopností.

▪ Niektoré metódy na podporu porozumenia textu:

POSTUP 5-4-3-2-1

Ide o podobný postup s ďalšími krokmi v tejto štruktúre:

- 5 nových informácií,
- 4 informácie týkajúce sa hlavnej myšlienky,
- 3 nové slová, ktoré si našiel v texte,
- 2 informácie, ktoré si už poznal,
- 1 vec, na ktorú si nenašiel v texte odpoveď

V-CHV-D

Metóda, ktorej názov vychádza z troch krokov, obsah ktorých určujú otázky:

Čo vieš o téme?

Čo by si chcel vedieť?

Čo si sa dozvedeš?

Žiaci zapisujú do zošita svoje odpovede na prvé dve otázky pred čítaním neznámeho textu, po spracovaní informácií z textu odpovedajú tiež písomne na tretiu otázku a nakoniec porovnávajú všetky tri záznamy a komentujú.

PREZERAJ – PÝTAJ SA – PREČÍTAJ – ODPOVEDZ – ZOPAKUJ

Jadro tvoria otázky, ktoré si vytvoril žiak.

Hľadá na ne odpovede, ktoré si potom ešte zopakuje, aby si lepšie zapamätal nové informácie.

1. Prezeraj – žiak číta len nadpisy a podnadpisy, prípadne úvod a záver.
2. Pýtaj sa – žiak tvorí otázky preformulovaním nadpisov.
3. Prečítaj – žiak číta text so zameraním na otázky, ktoré si vytvoril v predchádzajúcom kroku.
4. Odpovedz – žiak odpovedá na stanovené otázky na základe obsahu textu.
5. Zopakuj si – žiak odpovedá na každú otázku so zatvorenou učebnicou.

14. marca 2022 sme si aktuálne pripomenuli s lektorkou Danou Kapitánovou, že už veľmi dávno bol tento mesiac zasvätený knihe. V úvode sme zhodne skonštatovali, že pripomenúť si odkaz Mateja Hrebendu nie je nikdy na škodu a zvlášť v tejto dobe virtuálneho a čoraz viac konzumného sveta by mali jeho slová: „Nemám nič, nežiadam nič“, zarezonovať medzi mladou generáciou.

Prezentácia bola zameraná na aktivity, skúsenosti a návrhy do praxe s cieľom inšpirovať žiakov k záujmu o čítanie kníh. Zvlášť bolo zvýraznené motivovať žiakov k záujmu a pozitívnemu vzťahu k literatúre celoročne. Zdôraznená bola aj mimoškolská činnosť žiakov, ktorá takisto môže napomôcť v danej problematike. Významnú úlohu zohrávajú taktiež návštevy knižníc, literárne exkurzie, návštevy divadelných a filmových predstavení či projektová činnosť žiakov.

V pandemickom období sme zaregistrovali, že žiaci pociťujú absenciu kultúrneho vyžitia a mnohí z nich siahli po knihách, čo bolo príjemné zistenie. V rámci prezentácie a diskusie sme navrhli aktivity, ktoré majú smerovať k vyššiemu záujmu žiakov o čítanie kníh.

<https://www.youtube.com/watch?v=iIvGG3cuWFO>

Navrhli sme napríklad tieto celoročné aktivity:

- Majme celý rok marec – projektová činnosť
- Najaktívnejší čitateľ školy – súťaž v spolupráci so školskou knižnicou
- Čitateľský maratón
- Burza kníh
- Moja obľúbená kniha – prezentácia v PowerPointe
- Zaujímavý úryvok z prečítaného diela
- Dramatizácia textov a pantomíma
- Literárne postavy sa predstavujú
- Zberné miesto prečítaných a nepotrebných kníh
- Zhotovenie celoročnej nástenky vo vestibule školy s citátmi a myšlienkami z prečítaných kníh žiakov
- Literárno-historické a kultúrne exkurzie
- Návšteva divadelných a filmových predstavení
- Školská súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy
- Školská súťaž v písaní vlastnej tvorby.

Návrh aktivít na vyučovacích hodinách:

- Hádaj, na ktorú osobu myslíme (1 žiak je za dverami, žiaci v triede si pripraví indície o vybranom literárnom hrdinovi. Úlohou žiaka je uhádnuť literárnu postavu.)
- Stretnutie spisovateľov (žiak si naštuduje životopis spisovateľa, odprezentuje ho ostatným žiakom, ktorí majú za úlohu uhádnuť meno autora)
- Rozhovor novinára so spisovateľom (na základe kladených otázok a odpovedí na ne žiaci majú uhádnuť meno spisovateľa)
- Literárne postavy sa predstavujú (žiaci majú na čele prilepené meno literárnej postavy a ich úlohou je na základe kladenia otázok ostatným žiakom uhádnuť, ktorú literárnu postavu prezentujú)
- Hľadanie súvislostí medzi pomenovaním postáv a ich charakteristikou
- Pravidelné informovanie o knižných novinkách na trhu.

V diskusii ostatní členovia klubu vyjadrili svoje skúsenosti a najčastejšie využívané aktivity.

Dňa 21. 3. 2022 sa prednášajúca členka Mária Maxiánová zaoberala tvorbou testových úloh zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Prečo je potrebné brať ohľad na správnu skladbu testových úloh, ktoré budú rozvíjať čitateľskú gramotnosť? Tieto a ďalšie otázky súvisiace s témou sa nám snažila lektorka rozvinúť.

Didaktický test má byť obrazom či výstupom učebného procesu. Dôvod zavádzania didaktických testov do vyučovacieho procesu silnel kvôli príliš subjektívnemu hodnoteniu vedomostí žiakov. Aby sme tomuto problému predišli, musí sa vytvoriť koncepcia tvorby testových úloh. Tradičné poňatie testu pozostáva najčastejšie zo zatvorených úloh, t.j. úloh s výberom možností správnych odpovedí. V menšej miere sú zastúpené otvorené úlohy, ktoré je potrebné individuálne vyhodnocovať. Z tohto dôvodu sú v teste zastúpené len poväčšine v jednej tretine, keďže ich vyhodnotenie si vyžaduje aj istý čas. I napriek tomu sa nesmie stať, že budú v teste úplne absentovať. Okrem spomínanej skladby testových položiek sme rozoberali parametre testov a metódy merania vedomostí.

PARAMETRE TESTOV

Počet testových položiek – čím viac testových úloh, tým je testovanie presnejšie. Počet testových úloh vypovedá o obsahovej stránke testu.

Psychometrická kvalita testových úloh – obrázanosť a citlivosť testových úloh. Test by mal obsahovať čo najviac stredne obrázaných úloh.

Vnútroštruktúrna homogénosť testovanej oblasti – zastúpené testové úlohy by mali odrážať medzipredmetovú prepojenosť poznatkov.

Počet testovaných žiakov – čím viac údajov z meranej populácie žiakov, tým presnejší štatistický odhad.

Rozptyl úrovne toho, čo sa zisťuje – čím vyšší rozdiel vo vedomostiach, tým je meranie spoľahlivejšie, čo minimalizuje chyby v meraní.

KOEFICIENT RELIABILITY TESTOV

Metóda opakovaného merania
Metóda paralelného merania
Split-half odhad reliability
Položkový odhad reliability – úroveň položiek
Kuderov –Richardsonov vzorec
Cronbachov alfa koeficient

METÓDA OPAKOVANÉHO MERANIA: TEST - RETESTOVÝ ODHAD RELIABILITY

metóda opakovaného merania premennej v určitom časovom intervale. Meranie je vtedy reliabilné, keď sa odmerané hodnoty nelíšia. Skúma sa miera zhody výsledkov dvoch opakovaných meraní tej istej vzorky žiakov rovnakým testom za rovnakých podmienok. Bariérou pri tomto meraní je, ak sa žiak za sledované obdobie vedomostí doučí, prípadne ich zabudne. Dochádza k zmene vo vedomostiach žiakov, vtedy je presnosť merania nekonzistentná a skreslená.

METÓDA PARALELNÉHO MERANIA: TEST - TESTOVÝ PARALELNÝ ODHAD RELIABILITY

Táto metóda je založená na súvzťažnosti dvoch ekvivalentných testov, ktoré žiak rieši v rovnakom čase. Žiak si však tejto skutočnosti nie je vedomý, pretože žiak je zameraný na riešenie testových úloh bez ohľadu na to, že je súčasťou merania. Táto forma merania je vtedy efektívna, keď oba ekvivalenty testov merali tú istú premennú, vtedy môžeme hovoriť o miere zhody oboch testov. Pri tomto type merania sa neberú do úvahy riziká, ako je učenie, zabúdanie, motivácia, únava a ďalšie, ktoré vplyvajú na metódu opakovaného merania.

ASPEKTY OBSAHOVEJ VALIDITY DIDAKTICKÉHO TESTU

1. **Výber tematických celkov** – zhoda testových položiek s tematickými obsahmi
2. **Miera zastúpenia jednotlivých tematických celkov** – váha tematických celkov musí korešpondovať s ich váhou na vyučovaní.
3. **Reprezentatívnosť testovaných prvkov učiva v rámci vybraných tematických celkov** – obsahová validita testu stráca na hodnote, ak sa do testu zaradia prvky, ktorých dôležitosť nie je významná vzhľadom k danému učivu.
4. **Úroveň položiek z hľadiska taxonomie kognitívnych operácií** – tvorba úloh z hľadiska náročnosti. Menej náročné úlohy budú zamerané na pomôcť, porozumenie a jednoduchú aplikáciu. Náročnejšie úlohy zahŕňajú analýzu, syntézu a tvorbu. Mal by platiť súlad medzi úrovňou pomôcťových úloh a úloh zameraných na porozumenie.
5. **Miera štandardnosti/neštandardnosti položiek** – štandardné položka je žiakom známa, neštandardná položka – pre žiakov je testová úloha nová. Presazujeme primeranej obsahovej validite je potrebné nájsť rovnocenné zastúpenie štandardných a neštandardných položiek.

PRAKTICKOSŤ PEDAGOGICKÉHO MERANIA

Jednoduchosť merania
Úspornosť merania
Ľahkosť aplikácie komplexnej procedúry merania
Časová úspornosť merania

ETAPY NÁSTROJOV MERANIA

1. **Plánovanie** – návrh testových položiek
2. **Navrhovanie** – konštrukcia testu: tvorba testových položiek a zostavenie ich do testu
3. **Overovanie a konečná úprava testu** použité testu v pilotnom testovaní na získanie empirických údajov. Na základe spracovaných a vyhodnotených údajov je kvalitatívna a kvantitatívna položková analýza testu. Na základe získaných výsledkov sa v záverečnej fáze upravujú podozrivé testové úlohy a navrhne sa ich finálna podoba a forma testových úloh

PROJEKT TESTU

Zahŕňa systém otázok a odpovedí

1. **Účel testu:** aký je účel testu? Ktoré ciele čítania má test sledovať? Čo je meranou charakteristikou výkonu? Kde, kedy, v akých situáciách je výhodné test použiť? Načo môžu slúžiť výsledky testovania? Aké rozhodnutia sa môžu na základe výsledkov testovania urobiť?
2. **Základné vlastnosti testu:** O aký typ testu z hľadiska účelu pôjde: rozlišujúci alebo overujúci test? Aký typ validity je z hľadiska účelu testu rozhodujúci?
3. **Dizajn testu:** aký má byť obsahový rámec testu? Aké má byť obsahové zameranie jednotlivých položiek? Aký typ pedagogického merania má byť použitý, Aká je škála merania? Koľko testových položiek má byť v teste? Koľko položiek má byť v jednotlivých subtestoch? Aká má byť celková úroveň náročnosti testu,

KRITÉRIA NA TVORBU A ADMINISTRÁCIU TESTU

Časové, finančné a respondentské obmedzenia overovania testu
Obmedzenia na formát, rozsah testu
Nároky na technickú a grafickú úpravu testu
Nároky na profesijné zameranie administrátora testu
Kompetencie administrátora
Inštrukcie podané žiakom pred testovaním
Pomôcky pri testovaní
Spôsob zaznamenávania odpovedí na jednotlivé testové úlohy
Spôsob zabezpečenia anonymity žiakov a utajenie údajov z testovania

KONŠTRUKCIA DIDAKTICKÉHO TESTU / neštandardizovaného/ - príklad:

Legenda: DT1: kognitívny, priebežný, overujúci - NR

DT2: kognitívny, výstupný, overujúci – NR

Postup:

1. určiť jeho účel

Odpoveď na otázky: Prečo ho budem konštruovať?
Komu ho dám riešiť – Určiť druh testu

2. vymedziť rámcový obsah DT

DT1: samostatná téma v rámci tematického celku /počet vyuč. hodín/

DT2: učivo prebraté od.... do / rozsah vyučovania -....hodín/

3. spresniť obsah DT

DT1: zák. sú **špecifické ciele** – jednoznačné, merateľné, - **preformulujú sa do podoby úloh**
3 ukazovatele: dôležitosť, testovateľnosť, úroveň osvojenia - **tabuľka**

Pozn.: CR testy – obsahujú úlohy podrobnejšie, detailnejšie osvojenie si učiva; neobsahujú úlohy
prevyšujúce štandard / problémové, ktoré dokáže vyriešiť iba časť testovaných/

DT2: vzhľadom na veľké množstvo špecifických cieľov je nutné zostaviť **špecifikačnú tabuľku:**

- Určia sa jednotky učiva
- Vyčlenia sa netestovateľné jednotky učiva
- Určia sa úrovne osvojenia si učiva, ktoré sa budú v DT merať /taxonómia/

4. určiť formu úloh DT

Odborná literatúra, zaoberajúca sa problematikou didaktických testov, uvádza tieto formy úloh:

Otvorené úlohy:

- Úlohy so širokou odpoveďou (neštrukturalizované, štrukturalizované)
- Úlohy so stručnou odpoveďou (produkčné, doplňovacie)

Zatvorené úlohy:

- Dichotomické úlohy
- Úlohy s výberom odpovede
- Prirad'ovacie
- Usporiadacie

Pri formulácii úloh DT **dodržiavať:**

- len dôležité učivo /pri výstupných DT len základné učivo/
- úlohy formulovať stručne, jasne, zrozumiteľne
- navrhovať navzájom nezávislé úlohy
- vyhýbať sa nápovediam
- nepoužívať „chytáky“
- vyhýbať sa formuláciám z učebnice, zošita
- vyhýbať sa zbytočným zdrojom obťažností /nezadávať zložité číselné hodnoty/
- správnosť textu z gramatickej stránky

Vhodnosť jednotlivých foriem DT na meranie jednotlivých úrovní učenia podľa taxonómie cieľov

B. Niemierka:

Forma úloh	Zapamätanie	Porozumenie	Špecifický transfer	Nešpecifický transfer
So širokou odpoveďou	-	-	+	++
Produkčné	++	++	+	-
Doplňovacie	++	+	+	-
Dichotomické	++	++	+	-
S výberom odpovede	+	++	++	+
Prirad'ovacie	++	++	+	-
Usporiadacie	+	++	-	-

Vysvetlivky: ++ veľmi vhodná forma úlohy DT,

+ vhodná forma úlohy DT,

- nevhodná forma DT

5. navrhnuť úlohy DT, utvoriť banku úloh

Pre každý špecifický cieľ, pri ktorom je +, je potrebné navrhnuť aspoň jednu úlohu

6. určiť testovací čas

DT1: cca 20 min

DT2: 40 - 80 min

7. určiť počet úloh DT

DT1: Čím vyšší počet úloh, tým vyššia reliabilita. Čas riešenia objektívnych úloh nebýva dlhší ako 1 minúta /ak sa nevyžaduje výpočet/

V prípade, že nám čas nevychádza, zredukujeme počet úloh tak, že do DT zaradíme v prvom rade základné učivo + zaradenie úloh na špecifický a nešpecifický transfer.

DT2: z celkového počtu úloh vypočítame percentuálne zastúpenie úloh podľa špecifikačnej tabuľky.

8. určiť formu a počet variantov DT

Utvoriť aspoň dva varianty – aby sa zabránilo opisovaniu; musia byť rovnocenné, preto buď:

- zmeníme poradie úloh – zmeníme hodnoty veličín – zmeníme poradie ponúkaných odpovedí.

Uvedené spôsoby kombinujeme!

9. navrhnuť predbežnú podobu DT – úlohy zaradiť od najľahších po najťažšie

10. prideliť úlohám váhy významu

Nie všetky úlohy sú rovnocenné /podľa cennosti úloh pridelíme body/

Ak sú úlohy zamerané iba na vedomosti a zručnosti, pridelíme buď 1 alebo 2 body

11. určiť skórovanie úloh – pridelovanie bodov jednotlivým úlohám

súčet bodov = skóre DT

Ak je počet úloh **DT** > **20** = **binárne skórovanie** /1 bod správna odpoveď; 0 bodov -nesprávna/

DT < **20** = **zložené skórovanie** /otvorené úlohy so širokou odpoveďou/

Ak úlohám DT sú pridelené váhy významu, skóre DT sa nazýva **vážené skóre**,

ak nie sú pridelené váhy významu, skóre DT sa nazýva **nevážené skóre**.

12. DT dať posúdiť kompetentným - kolega, PK

13. predbežne DT overiť – ak ide o DT zadávaný väčšiemu počtu žiakov

14. na záver konečná úprava DT – vypracujú sa pokyny pre žiakov, zvolí sa optimálne prostredie, čas zadania.

Príklad úloh k súvislému literárnemu textu:

Vybraný text je vhodný v 3. ročníku SŠ v súvislosti s preberaním prózy naturizmu.

ZADANIE: Prečítajte si nasledujúci text a vypracujte úlohy, ktoré za ním nasledujú:

Kôň sa vytrhol Magdaléne a zahodil sa prednými nohami ako do skoku. Zápotočný sa mu už nestačil uhnúť a zrazenými kopytami zvieratá padol na zem.

Preskočil som ako divý z pavlače do dvora, ale už bolo neskoro, už som nemohol nič zachrániť. Kôň pripravený o zrak nevedel, kde sa vrhnúť. Hodil sa znova dozadu a splašený krikom ľudí pred vrátami sa potom rozletel. Nevidomý, zaryl kopytami do prs Zápotočnému a podkovou mu búšil do pravej sluchy. Cvalom sa rozohnal cez dvor do záhrady. Narazil na kamenný múr a tak sa dokaličil, že ho museli na mieste zastreliť.

Hoci Magdaléna horekovala, schytil som tentoraz najsamprv Zápotočného. Keď som ho dvíhal, ostal mi na rukách ako cepy, a hneď som vedel, že je s ním koniec. Ani sa len nepohol a z rany na tvári mu tiekla krv, takže mu zaplavila oči. (Figul, M.: Tri gaštanové kone. Bratislava: Tatran, 1975.)

1. Prečo museli koňa zastreliť?

- Stratil zrak.
- Splašil sa a rozletel sa.
- Narazil na múr a dokaličil sa.
- Zaryl kopytami do prs Zápotočného.

2. Na koho sa vzťahuje zámeno v prvej časti druhej vety tretieho odseku?

- Na rozprávača príbehu.
- Na koňa.
- Na Zápotočného.

d) Na Magdalénu.

3. Vypíš z textu časť, v ktorej rozprávač príbehu zistil, že Zápotočný zomrel.

4. Ktoré z nasledujúcich tvrdení sa vzťahuje na úryvok?

- a) V úryvku autor použil viacero zdobnenín.
- b) Zo slohových postupov úryvok obsahuje najmä lyrický opis prírody.
- c) Rozprávač je v 1.osobe sg. (tzv. ich – forma).
- d) O niektorých udalostiach sa v úryvku dozvieme retrospektívne.

Príklad úloh k súvislému informačnému testu:

Vybraný text je vhodné využiť pri preberaní tematického celku – Svetová literatúra po r. 1945.

ZADANIE: Prečítajte si nasledujúci text a vypracujte úlohy, ktoré za ním nasledujú.

Jedna z najznámejších noviel vo svetovej literatúre.

Zachytáva jeden deň väzňa č. 854 v sovietskom gulagu. Ivan Denisovič Šuchov, bývalý vojak Červenej armády, bol uväznený pre vlastizradu ako mnohí iní sovietski vojaci, ktorí padli do nemeckého zajatia a mali to "nešťastie", že prežili.

Je to prvé dielo z prostredia sibírskych gulagov, v ktorom sám autor prežil 8 rokov. Vyjdenie diela bolo možné po zmene v politickom vývoji v bývalom Sovietskom zväze, keď roku 1956 N. S. Chruščov verejne kritizoval kult osobnosti J. V. Stalina. Dovtedy svet o existencii Ivanov Denisovičov len tušil.

Gulag je určený pre politických väzňov, všetci sú odsúdení podľa paragrafu päťdesiatosem-štrnásť. Autor zaľudnil svoje dielo mnohými typmi ľudí s rôznymi skúsenosťami, ale s rovnakým osudom. Dĺžka trestu záleží od politických pomerov a nie od zákonov – istú dobu po vojne dostávali všetci 10 rokov, neskôr až 25 rokov.

(Caltíková, M.: Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry, Výber III. Nitra: Enigma, 1998. s. 216, skrátené. ISBN 80-85471-52-3)

1. **Ako sa nazývali väzenia pre politických väzňov v bývalom Sovietskom zväze (1. proces: získanie informácií)**
2. **Ako sa volá hlavná postava diela? (1. proces: získavanie informácií)**
 - a) S. Chruščov
 - b) Ivan Denisovič Šuchov
 - c) J. V. Stalin
 - d) M. Caltíková
3. **Aký časový úsek zachytáva novela? (1. proces: získavanie informácií.)**
4. **Účelom textu je: (2. proces: utváranie širšieho porozumenia.)**
 - a) Pobaviť
 - b) Zaujať
 - c) Informovať
 - d) Postrašiť

5. Z ukážky vyplýva, že:

- a) I. Denisovič bol väzňom č. päťdesiatosem-štrnásť.
- b) Z prostredia gulagov existuje iba jedno dielo.
- c) Mnohí ľudia do r. 1956 o gulagoch nevedeli.
- d) Dĺžka trestu bola vždy 10 rokov.

Príklad úloh k nesúvislému textu:

Vybraný text a úlohy k nemu formulované sú vhodné na hodinách slohu.

ZADANIE: Prečítajte si nasledujúci text a vypracujte úlohy, ktoré za ním nasledujú.

Najčastejšie jazykové nedostatky v úradných dokumentoch

<i>Nesprávne alebo nevhodne použité výrazy</i>	<i>Správne použité výrazy</i>
A	
aerosol	aerosól
anesteziológ	anestéziológ
antidatovať	antedatovať
B	
báger	bager, rýpadlo
bežné číslo	poradové číslo
bitumen, bitumenový	bitúmen, bitúmenový
C	
cestou súdu, ministerstva	prostredníctvom súdu, ministerstva
cez to všetko	napriek tomu
cyrilometodejský	cyrilo-metodský, cyrilo-metodovský
čas od času	z času na čas, občas
čiaska (na rekonštrukciu sa použila čiaska 948 tis. korún)	suma (čiaska je časť celku, t. j. správne hovoríme: na rekonštrukciu sa použila suma 948 tis. korún, ale aj použilo sa 948 tis. korún)
činiť: suma čini	suma predstavuje, robí, je
D	
dátum: dátom (inštrumentál jedn. č.)	dátumom
d'aleko viac	oveľa viac, omnoho viac
diaľnica: diaľnic (genitív mn. č.)	diaľnic
dispečink	dispečing
dielčí	čiasťkový
dĺhodobe	dĺhodobo
dobyť pohľadávku	vymôcť pohľadávku
dokazovací materiál	dôkazový materiál
dolupodpísaný	podpísaný
dopad (negatívny dopad na zamestnanosť)	dosah, účinok, vplyv, dôsledok (dopad = dopadnutie spôsobené spadnutím niečoho niekam, t. j. správne hovoríme: negatívny vplyv na zamestnanosť)
doposiaľ	dosiaľ, posiaľ, doteraz, dodnes
doprevádzať, doprovod	sprevádzať, sprievod
dosýťovaný (dosýťovaný mušť)	dosycovaný (dosycovaný mušť)
došetrit' (došetrit' priestupok)	dovyšetovať (dovyšetovať priestupok)
došlá pošta	prijatá pošta
dovolávať sa predpisov	odvolávať sa na predpisy
drážny (drážne teleso)	dráhový (dráhové teleso)
F	
fond: fondami (inštrumentál mn. č.)	fondmi

G	
<i>gulička: guličiek (genitív mn. č.)</i>	<i>guľôčka: guľôčok</i>
H	
<i>hermetičnosť</i>	<i>hermetickosť</i>
<i>horeuvedený</i>	<i>uvedený, predtým uvedený, prv uvedený</i>
I	
<i>inšpektoriát (dopravný inšpektoriát)</i>	<i>inšpektorát (dopravný inšpektorát)</i>
J	
<i>jednanie</i>	<i>rokovanie</i>
<i>jednať (vo vláde, v parlamente)</i>	<i>rokovat' (vo vláde, v parlamente)</i>
<i>jedná sa o... (pričom sa jednalo o také výrobky ako napr. vianočné ozdoby)</i>	<i>ide o... (pričom išlo o také výrobky ako napr. vianočné ozdoby)</i>
<i>jednateľ</i>	<i>konateľ, zástupca</i>
<i>jednosmenný (jednosmenná prevádzka)</i>	<i>jednozmenný (jednozmenná prevádzka)</i>
<i>je tomu tak</i>	<i>je to tak</i>
<i>je treba</i>	<i>treba</i>

1. Odôvodnite nesprávnu štylizáciu vo vete: V parlamente poslanci jednali o prijatí nových zákonov v oblasti školstva.
2. Výraz „dovolať sa predpisov“ je správny? Áno – Nie
3. V ktorej z uvedených možností sú všetky slovné spojenia správne?
 - a) Je treba napísať, došetrite priestupok, cyrilo-metodské dni.
 - b) Je treba napísať, došetrite priestupok, cyrilometodejské dni.
 - c) Je treba napísať, dovyšetrujte priestupok, cyrilo-metodské dni
 - d) Je treba napísať, dovyšetrujte priestupok, cyrilo-metodské dni.
 - e) Treba napísať, dovyšetrujte priestupok, cyrilometodejské dni.

Príklad úloh zameraných na procesy čitateľskej gramotnosti:

Vybraný súvislý informačný text ponúka úlohy zamerané na všetky procesy čitateľskej gramotnosti. Daný text je možné využiť pri vyučovaní súčasnej slovenskej literatúry.

ZADANIE: Prečítajte si text a vypracujte úlohy, ktoré za ním nasledujú.

Stručná mnohovravnosť

Tomáš Janovic: *Maj ma rád* • Koloman Kertész Bagala • LCA Publisher Group • Bratislava
2005 • Kresby Dušan Polakovič

„Najprv len raz prikývneš, a potom aj privykneš,“ týmto dvojverším vstúpil aj do slovenskej mutácie amerického ilustrovaného slovníka ľudskej vzdelanosti (heslo: epigram) jeden z najlepších príslušníkov silnej generácie, ktorá sa vo viacerých vlnách začala objavovať na sklonku päťdesiatych i počas celých šesťdesiatych rokov a ostala tvorivá dodnes.

To dvojveršie však určite nie je autobiografické. Socializmus trval 42 rokov – dosť dlho na to, aby sa dalo s pochopením prijať, že aj keď slovenskí básnici odvádzali Bohu, čo je božie, občas odvedli aj cisárovi, čo bolo cisárovo.

Napriek tomu si nespomínam, že by sa to niekedy prihodilo Tomášovi Janovicovi.

Poézia vždy býva dobrým východiskom k ďalším žánrom, k detskej literatúre, k javiskovému textu, k piesni. Všetky tieto výlety absolvoval Tomáš Janovic, no hlavne ho to, bez ohľadu na žáner, vždy najviac lákalo k najstručnejším formám – k anekdote, epigramu, aforizmu. Od aforizmu je to už iba krôčik k totálnej stručnosti ticha – iste aj vďaka tomu sa Tomáš Janovic vedel vyhnúť každému lživému slovu.

Ktovie, či aj každému jeho čitateľovi došlo, aké pravdivé bolo v istých chvíľach Janovicovo mlčanie. Až dnes, keď už vstúpil do veku zobraňovaných aforizmov, si čoraz lepšie uvedomujeme, ako veľa nimi vedel a stále vie – povedať.

Aj v knižke *Maj ma rád* ostáva verný svojmu naturelu, ktorý je v jeho prípade zároveň mravným imperatívom. Doba je už iná, ale ľudská povaha je tá istá. Nuž práve tak včera ako dnes si môžeme spolu s Janovicom vzdychnúť: „Keby kradli popritom / že niečo vytvorila / ale oni kradnú popritom / že kradnú.“ Alebo: „Náš demokrat chce rozhodovať / kto smie byť demokrat.“ Alebo: „Ľudí spoznáme / až keď každému dáme / rovnakú príležitosť / byť sviňou.“

Šesťdesiat takýchto verbálnych perál rovnako vzácnymi výtvarnými perlami sprevádza majster slovenského absurdného humoru bez slov a zároveň hlboko vážený grafik Dušan Polakovič.

Na počesť tých dvoch môžeme pokojne obrátiť naruby jednu z Janovicových myšlienok: „Keby tvorili popritom / že niečo ukradli / ale oni tvoria popritom / že tvoria.“

(Feldek, L.: *Stručná mnohovravnosť*. In: *SME*, 1. 3. 2006, strana 25.)

1. Úloha – získavanie informácií

Napíšte 3 žánre, resp. útvary, ktorým sa venoval v tvorbe T. Janovic.

2. Úloha – utváranie širšieho porozumenia

Údaje vytlačené tučným písmom za nadpisom článku obsahujú:

- a) Autora recenzovanej knihy a názov knihy, majiteľa vydavateľstva, vydavateľstvo, ktoré knihu vydalo, miesto a rok vydania, autora, recenzie.
- b) Autora recenzie a názov knihy, majiteľa vydavateľstva, vydavateľstvo, ktoré knihu vydalo, miesto a rok vydania, ilustrátora knihy.
- c) Autora recenzovanej knihy a názov knihy, majiteľa vydavateľstva, vydavateľstvo, ktoré knihu vydalo, miesto a rok vydania, ilustrátora knihy.
- d) Ilustrátora recenzovanej knihy a názov knihy, majiteľa vydavateľstva, ktoré knihu vydalo, miesto a rok vydania, autora článku.

3. Úloha – rozvinutie interpretácie

Koho sa týka osobné zámeno v poslednej vete článku?

4. Úloha – uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie
Podčiarknite v článku tú časť, v ktorej autor konštatuje, že niektorí básnici boli v období totalitnej poplatní ideológii komunizmu.
5. Úloha – uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie
Autor článku je umelec – spisovateľ, čo sa prejavilo aj v štýle uvedenej recenzie. Vypíšte z predposledného odseku metaforické výrazy, ktoré možno nahradiť výrazmi „aforizmov“ a „ilustráciami“.

4. apríla 2022 sa lektorom stretnutia členov pedagogického klubu stal kolega Milan Neved'al. Témou jeho práce bola: *Analýza čitateľa a zapracovanie výsledkov do úloh zameraných na čítanie s porozumením.*

V úvode predstavil učiteľom tri ukážky, s ktorými pracovali žiaci triedy I.AS na vyučovacom predmete *Čitateľská gramotnosť*:

Ukážka 1: Martin Kukučín – Keď báčik z Chochoľova umrie (úryvok) – ukážka z literatúry

Martin Kukučín – Keď báčik z Chochoľova umrie (úryvok)

Ondrej Tráva, gazda v Kameňanoch, zavesil gazdovanie na kliniec a dal sa na špekuláciu. Gazdovstvo viedol jeho syn a on sa venoval kupectvu. S čím vlastne kupčil, ťažko menovite povedať. Ako mešťan mení dl'a sezóny a módy obleky, tak Ondrej Tráva menil dl'a okolností články svojho obchodu. Niet vari plodiny ani výrobku, ktoré by za čas svojho pôsobenia nebol dovážal na trh. A čo je zvláštne a svedčí o jeho nadaní: vždy vedel, kedy treba tento článok opustiť a tamten miesto neho pochytiť, aby z toho povstal úžitok a nie škoda. Menovite po jarmokoch chodil nielen do blízkeho okolia, ale i po druhých vidiekoch. Nie div, že naďaleko znalo ho každé dieťa. Ale on – ako všetci vychytení ľudia – málokoho znal dôkladne alebo dl'a mena, zato každému sa dával do známosti ako starému známemu. A často podarilo sa mu zaviesť ľudí, lebo dl'a kroja a výrečnosti hneď vynašiel sa, kto z ktorej dediny a akého je stavu a povolania, a dl'a toho vedel sa i držať.

1. Ktoré z uvedených tvrdení o tvorbe Martina Kukučina je pravdivé?

- (A) Pri kresbe svojich postáv využíva láskavý humor plný pochopenia.
- (B) Pri kresbe svojich postáv využíva útočný humor a iróniu.
- (C) Hlavnými postavami jeho diel sú predovšetkým zemanovia.
- (D) Vo svojich poviedkach veľmi často zobrazuje život mešťanov.

2. Ktoré tvrdenie o Ondrejovi Trávovi vyplýva z ukážky?

- (A) Má rád módne obleky, ktoré mení podľa sezóny, aby ho všetci poznali.
- (B) Pod vplyvom zmien v spoločnosti zanecháva gazdovanie a dá sa na podnikanie.
- (C) Rád klame ľudí, pretože je lenivý a nechce sa mu pracovať na gazdovstve.
- (D) Je síce vynaliezavý a prefíkaný, ale nakoniec vždy utrpí škodu.

3. Ktoré z uvedených slov vystihuje význam slovného spojenia zaviesť ľudí z posledného súvetia ukážky?

- (A) zatriediť
- (B) odviezť

- (C) odprevadiť
- (D) podviesť

Ukážka 2: *Slabá gramotnosť podstatne skracuje život (úryvok)* – ukážka reprezentujúca publicistický štýl.

Slabá gramotnosť podstatne skracuje život
(úryvok)

Nízka zdravotná gramotnosť je neschopnosť prečítať s porozumením text, ako sú údaje na obaloch liekov, odporúčania lekárov alebo formuláre v nemocniciach. Ťažkosti s porozumením textu sa podľa vedcov zo Severozápadnej univerzity v USA v príčinách úmrtia zaradili na druhé miesto hneď za fajčenie.

Vedci začali pracovať na výskume v roku 1997, keď preskúšali zo zdravotnej gramotnosti 3 260 ľudí starších ako 65 rokov. V testoch mali okrem základných informácií odpovedať na otázky typu: „Máte užívať tento liek na prázdny žalúdok hodinu pred jedlom alebo dve hodiny po jedle. Jesť budete o dvanásť. Kedy užijete tabletku?“ Alebo: „Normálna hladina cukru je od 80 do 130. Vy ju máte 160. Ste v poriadku?“ Až štvrtina ľudí nedokázala na tieto otázky odpovedať správne.

O šesť rokov neskôr vedci zisťovali, ktorí zo skúšaných pacientov sú ešte nažive. Výsledky ukázali, že ľudia v dôchodkovom veku, ktorí nevedia správne porozumieť svojmu zdravotnému stavu a liečbe, vykazujú po piatich rokoch až o polovicu vyššiu úmrtnosť ako tí, ktorí s porozumením textu nemajú problém.

„Lekári musia používať jednoduchý jazyk,“ hovorí Baker, hlavný autor štúdie, ktorý by najradšej vylúčil odborné výrazy zo slovníka lekárov pri komunikácii s pacientmi. „Jeden obrázok dokáže nahradiť tisíc slov,“ uviedol Baker s tým, že lekári si musia byť pred prepustením pacienta z ordinácie istí, že im porozumel.

(M. Vajs, Pravda, upravené)

1. O koľkej má pacient podľa inštrukcií v druhom odseku ukážky užiť daný liek?

- (A) O 11.00 alebo 13.00 hodine.
- (B) O 11.00 alebo 14.00 hodine.
- (C) O 10.00 alebo 13.00 hodine.
- (D) O 10.00 alebo 14.00 hodine.

2. Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z ukážky?

- (A) Slabá zdravotná gramotnosť je druhá najčastejšia príčina úmrtia ľudí starších ako 65 rokov.
- (B) Ľudia, ktorí si dajú otestovať svoju zdravotnú gramotnosť, sa dožijú vyššieho veku ako tí, ktorí sa výskumu nezúčastnia.
- (C) Fajčenie je najfrekvencovanejšou príčinou smrti aj u ľudí, ktorí nemajú problém s porozumením textu.
- (D) Viac ako štvrtina účastníkov amerického výskumu nemala v poriadku hladinu cukru.

3. Nový prieskum na pôvodnej vzorke respondentov uskutočnili americkí vedci v roku:

- (A) 2001. (B) 2002. (C) 2003. (D) 2004.

Ukážka 3: *Jozef Mistrík (úryvok)* – ukážka reprezentujúca náučný štýl.

Jozef Mistrík – Rečové chyby

(úryvok, upravené)

Rečové chyby môžu mať rozličný pôvod – zdedený či nadobudnutý. Sú iba prechodné alebo trvalé. Niektoré chyby nosíme od detstva, napr. šušlanie, niektoré sme si preniesli z jedného rečového prostredia do druhého, napr. nemeckú výslovnosť, ale mnohé chyby robíme len preto, že sme pri rozhovore unavení, napr. vypúšťame hlásky alebo sa zajakávame.

Dost' časté sú chyby dýchania a tvorenia hlasu, ktoré človek nadobúda pohybovaním sa v nevhodnom prostredí alebo pitím chladných nápojov. Chrapľavý hlas máme aj vtedy, keď sme nervózni, keď máme pocit strachu či veľkej zodpovednosti.

Časté sú rečové chyby, ktoré označujeme ako neurózy reči. K nim patrí zajakávanie a brbkanie. Zajakávanie sa obyčajne nadobúda. Vzniká okolo tretieho roku života. Táto chyba vzniká tým, že vývin reči nejde paralelne s vývinom myslenia, t. j. myšlienky plynú rýchlejšie, ako sa pohybuje jazyk. Je to vlastne krčovité napínanie svalstva, ktoré môže mať dvojaký dôsledok: opakujú sa slabiky alebo slová alebo sa preťahujú začiatky slov. Je absolútne nesprávne, ak sa sústreďujeme na zajakávajúceho človeka, keď kokce (zajakáva sa).

Za brbkanie označujeme ten jav, keď človek nestačí vyslovovať všetky hlásky alebo slabiky v slovách. Vzniká najčastejšie pri čítaní. Je chybou slabej disponovanosti, z únavy, teda častejšie prechodnou než trvalou, súvisí s nervovou kondíciou človeka.

Úlohy k ukážke

1. V ktorej možnosti je pravopisne správne napísaná zvýraznená časť textu z ukážky?

- (A) opakujú sa slabiky, alebo slová, alebo sa preťahujú začiatky slov.
- (B) opakujú sa slabiky alebo slová alebo sa preťahujú začiatky slov.
- (C) opakujú sa slabiky, alebo slová alebo sa preťahujú začiatky slov.
- (D) opakujú sa slabiky alebo slová, alebo sa preťahujú začiatky slov.

2. V ktorej možnosti nie je podľa ukážky uvedený dôvod, prečo vzniká tzv. chrapľavý hlas?

- (A) Vzniká ako dôsledok nesprávneho dýchania.
- (B) Vzniká ako dôsledok neočakávanej stresujúcej situácie.
- (C) Spôsobuje ho požívanie potravín s nevhodným zložením.
- (D) Spôsobuje ho požívanie tekutín s nevhodnou teplotou.

3. Čo je podľa ukážky príčinou zajakavosti?

- (A) nesústredenosť pri výslovnosti
- (B) nízky vek dieťaťa
- (C) nerozvinuté premýšľanie
- (D) nedokonalý pohyb jazyka

V ďalšom bode programu lektor k jednotlivým ukážkam predstavil úlohy zamerané na čítanie s porozumením a následne predstavil a zdôvodnil aj správne odpovede, ktoré vyplývali z týchto úloh.

Nasledovala podrobná analýza čitateľa v triede I.AS prostredníctvom vyhodnotenia výsledkov úloh zameraných na čítanie s porozumením:

- Ukážka 1 – percento úspešnosti jednotlivých úloh: 1. 12 % 2. 75 % 3. 31 %
- Ukážka 2 – percento úspešnosti jednotlivých úloh: 1. 87 % 2. 6 % 3. 68 %
- Ukážka 3 – percento úspešnosti jednotlivých úloh: 1. 31 % 2. 75 % 3. 56 %
- ❖ Výsledky 16-tich žiakov – celkové percento úspešnosti: 1. 44 % 2. 44 % 3. 55 % 4. 66 % 5. 55 % 6. 33 % 7. 55 % 8. 44 % 9. 44 % 10. 44 % 11. 33 % 12. 100 % 13. 55 % 14. 28 % 15. 44 % 16. 44 %

Po zaujímavom vystúpení nasledovala tvorivá diskusia, do ktorej aj ostatní členovia prispeli svojimi konkrétnymi návrhmi na úlohy pri práci s textom a spoločne sa dohodli na záverečných odporúčaníach:

V rámci predmetov *Slovenský jazyk a literatúra*, *Čitateľská gramotnosť a Seminár zo SJL* je vhodné využívať vo vyučovacom procese rôznorodé ukážky, čo sa týka formy a štýlu, neustále pracovať na tvorbe a aplikácii úloh zameraných na čítanie s porozumením a aktívne ich využívať vo vyučovacom procese. Vo vyučovacom procese na základe výsledkov úloh zameraných na čítanie s porozumením je potrebné realizovať podrobnú analýzu čitateľa a výsledky a závery analýzy čitateľa je vhodné aplikovať vo vyučovacom procese pri vytváraní ďalších úloh zameraných na čítanie s porozumením. A nakoniec: aj naďalej je potrebné vymieňať si konkrétne skúsenosti, poznatky, výsledky a závery z pedagogickej praxe.

11. apríla 2022 sa členovia pedagogického klubu stretli druhýkrát v tomto mesiaci. Spoločnou témou vzájomných diskusií boli súťaže, besedy, ktorých sa žiaci zúčastňujú počas celého školského roka na rôznych úrovniach a stupňoch (triedne, školské, regionálne, okresné, krajské kolá... v minulosti sa nám podarilo dostať aj do celoslovenského kola). Diskutovali sme predovšetkým o podujatiach v rámci SJL, OBN, NEJ, NAB, DEJ – sú to vyučujúce predmety členov pedagogického klubu.

Spájajúcou myšlienkou stretnutia bolo súťaženie. V úvode zaujala koordinátorka stretnutia motivačnou otázkou a konštatovaním: „Skúsili ste niekedy zadať do internetového prehliadača slovo: súťaž? „Vyskočí“ na vás také množstvo, že môžete mať svoj voľný čas vyplnený nielen plnením podmienok, ale samozrejme aj odosielaním dôkazov, splnených úloh...a v neposlednom rade aj čakaním na to, či sa už konečne pomyselná ruleta zastaví na vašom kóde a vyhráivate! Súťaže tu od nepamäti boli a určite aj budú. V čom tkvie ich sila? Na odpoveď nám postačí definícia pojmu, ktorú nájdeme v SŠJ: „spôsob vzájomného úsilia predstihnúť niekoho, niečo v určitej činnosti v snahe dosiahnuť prvenstvo (obyčajne nejakú cenu, odmenu) za rovnakých podmienok pre všetkých zúčastnených.“

Koordinátorka stretnutia za pomoci PPT prezentácie oboznámila prítomných s charakterom a propozíciami súťaží, do ktorých sa žiaci našej školy zapájajú. Kolegovia si vzájomne poskytli svoje skúsenosti s doterajšími výsledkami (z minulosti a predovšetkým zo získaných umiestnení v tomto školskom roku).

Členovia so záujmom privítali pripravené súhrnné informácie, medzi ktorými boli aj nové – pilotné – Olympiáda kritického myslenia.

V apríli Kysuce žili Palárikovou Rakovou, ktorá dostala prívlastok: národný fenomén ochotníckeho divadla. Prebiehala 24. – 30. apríla 2022 ako 54. ročník pri príležitosti 200. výročia narodenia J. Palárika. Táto prehliadka ochotníckych divadelných súborov s inscenáciami pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby počas 7 dní ponúkla 24 predstavení v 3 mestách: Čadca, Kysucké Nové Mesto, Krásno nad Kysucou a 5 obciach na Kysuciach: Raková, Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou, Korňa, Vysoká nad Kysucou.

- program: <https://www.mojekysuce.sk/spravodajstvo/palarikova-rakova-sa-blizi-na-kysuciach-vidime-24-predstaveni>

Celoštátne kolo Hviezdoslavovho Kubína - 68. ročník sa uskutoční v Dolnom Kubíne 22. – 25. júna 2022. Tento školský rok sa nám podarilo pre kovidovú situáciu zorganizovať len triedne kolá.

V minulosti sa s úspechom zúčastňovali naše dievčatá Vansovej Lomničky na regionálnej úrovni. 54. ročník súťaže v prednese poézie, prózy a vlastnej tvorby žien a dievčat prebehne od 1. mája 2022 - 30. júna 2022. Vyhlasovateľom je Únia žien Slovenska.

Ďalšie informácie patrili Dilongovej Trstenej, Kysuckému mikrofónu a ostatným literárnym súťažiam na Kysuciach a Slovensku.

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

- celoštátne kolo 68. ročník
- Dolný Kubín
22. – 25. jún 2022

-propozície:
<https://www.nocka.sk/>
<https://www.youtube.com/watch?v=w2F0sDz3t9Q>

VANSOVEJ LOMNIČKA

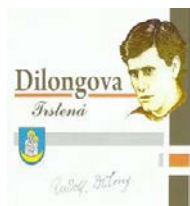
1. mája 2022 - 30. júna 2022
- 54. ročník
- súťaž v prednese poézie, prózy a vlastnej tvorby žien a dievčat
- vyhlasovateľom je Únia žien Slovenska

-propozície:
<https://www.osvetapoprad.sk/podu/jatie/vansovej-lomnicka/>

DILONGOVA TRSTENÁ

- o -propozície:
<https://www.zsdilong.sk/vzdelavanie/dilongova-trstena>
- o https://www.trstena.sk/download_file_f.php?id=1513015

Priestor na diskusiu dostala aj Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry. Minulý aj tento školský rok sme sa jej zúčastnili v on-line forme. Po minuloročných skúsenostiach sa tento rok prebojoval náš žiak aj do vyššieho okresného kola.

KYSUCKÝ MIKROFÓN

- o - propozície:
http://www.kulturnekysuce.sk/images/stories/2021/Recitacie_moderatori/Kysuck%C3%BD_mikrof%C3%B3n_2021_-_propoz%C3%ADcie.pdf
- o <https://www.mojekysuce.sk/spravodajstvo/aky-bude-rok-2022-v-kulture-s-kajankova-o-planovanych-podujatiach>

LITERÁRNE SÚŤAŽE

Literárne súťaže na Kysuciach:

- o Jašíkove Kysuce
- o Jurinova Jeseň
- o Tajomstvo atramentu

Literárne súťaže na Slovensku:

<https://www.kniznica.kysuckenovemesto.sk/literarne-sutaze.html>

OLYMPIÁDA ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY

- o 14. ročník
- o celoštátne kolo: 25. – 26. 4. 2022 - Bratislava
- o organizátor podujatia: IUVENTA
- o - propozície:
https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/04/O_SJL14ckinfo22.pdf

Členovia klubu sprostredkovali ostatným poznatky aj o iných súťažiach a predmetových olympiádach: Biblickej olympiáde, Olympiáde z nemeckého jazyka, Olympiáde ľudských práv a Záložka do knihy spája školy.

PREDMETOVÉ OLYMPIÁDY

- o Olympiáda ľudských práv
- o Olympiáda v nemeckom jazyku
- o Biblická olympiáda - <https://dku.abuba.sk/biblol-rok-2021-22>

ZÁLOŽKA DO KNIHY SPÁJA ŠKOLY

- o propozície:
<https://www.infolib.sk/sk/informacie/sutaze/sutaze-kniznice/>

SLOVENSKÁ
PEDAGOGICKÁ
KNIŽNICA

OLYMPIÁDA KRITICKÉHO MYSLLENIA

- o Propozície.
<https://www.okm.sk/>
- o celoslovenské finále:
9.-10. 6. 2022 -
Bratislava

Snáď najatraktívnejšou súťažou v našej škole je SOČ. Musíme však podotknúť, že žiaci súťažia so svojimi odbornými prácami z oblasti informatiky, strojárstva, elektrotechniky, ekonomiky či manažmentu. Krajské kolo Žilinského samosprávneho kraja organizovala už niekoľkokrát naša škola a celoštátne kolo - 44. ročník - bolo 26. – 29. apríla 2022 v Bardejove.

STREDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

- o propozície:
<https://siov.sk/sutaze/stredoskolska-odborna-cinnost/>
- o 44. ročník
- o celoštátne kolo: 26. – 29. apríla 2022 - Bardejov

BESEDY

- o so spisovateľom
<https://www.codnes.sk/spravy/daniel-hevier-udia-zabudli-na-zverstva-minulosti>
- o s básnikom
<https://www.litcentrum.sk/rozhovor/rozhovor-s-basnikom-milanom-rufusom>
- o s politikom/ poslancom
<https://kultura.sme.sk/c/22445556/milan-lasica-je-zaujimave-sledovat-matovicov-prerod-z-rebela-na-budovateľa-zatial-mu-to-ide.html>
- o s kultúrnym pracovníkom
- o s knihovníkom

Všetci sa zhodli na tom, že keďže nám všetkým ide o rozvíjanie čítania s porozumením, aj tieto aktivity zamerané predovšetkým na talentovaných žiakov sa dajú využiť aj na vyučovacích hodinách. Počíta sa predovšetkým s túžbou človeka zvíťaziť, dokázať vyniknúť a mať pocit úspechu. Koordinátorka pripravila ostatným zopár návrhov na súťaženie v rámci hodiny. Využila pri tom prácu

s Cvičebnicou – slovenský jazyk pre 1. ročník stredných škôl (Kuchariková, Húsková, Hincová). Žiaci tieto učebnice majú zo školy zapožičané a môžu s nimi pracovať aj v domácom prostredí.

Cvičebnica – slovenský jazyk, pre 1.roč. SŠ – Kucharíková a spol.

1. **63/hra**
2. 2. Z ukážok: str. 63-64/A, C (Konštantín: Proglas, A. Sládkovič: Marína)
 - a) Nahrad'te všetky slová synonymami
 - b) Nahrad'te všetky slová antonymami
 - c) Posúď'te, či sa zmenil význam textu. Argumentujte a citujte.
3. **69/6**

V školách sa s úspechom u žiakov stretávajú aj organizované besedy. Nová „kovidová“ situácia v nedávnom období aj tieto aktivity preniesla do on-line priestoru, ale znormalizovanie situácie prináša návrat k „starým dobrým“ stretnutiam zoči-voči. K niektorým besedám je možné sa vrátiť na YOUTUBE, napr. <https://www.codnes.sk/spravy/daniel-hevier-udia-zabudli-na-zverstva-minulosti>

<https://www.litcentrum.sk/rozhovor/rozhovor-s-basnikom-milanom-rufusom>

<https://kultura.sme.sk/c/22445556/milan-lasica-je-zaujimave-sledovat-matovicov-prerod-z-rebela-na-budovateľa-zatial-mu-to-ide.html>

Dňa 2. mája 2022 bola lektorkou stretnutia Vierka Janásiková, ktorá predstavila rôznorodé aktivity zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Boli medzi nimi návrhy v rámci vyučovacích hodín, prezentácie, projekty, súťaže či čiastkové čitateľské úlohy, ktoré majú žiaka motivovať k samostatnému čítaniu či vzbudiť v ňom záujem o literatúru. Aby sme žiakov dostatočne motivovali v záujme budovať v nich čitateľského ducha, musíme im dopriať čo najviac zaujímavých situácií a stretnutí s textom či knihou. Častou prácou s textom na vyučovaní a obmenou rôznorodých aktivít v súvislosti s čítaním budujeme u žiakov návyk a vzťah ku knihe či textu.

AKTIVITY ZAMERANÉ NA ROZVOJ ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

- exkurzie do školskej knižnice alebo do iných typov knižníc, najčastejšie verejných knižníc,
- Vyhlasenie súťaže o najaktívnejšieho čitateľa školskej knižnice,
- čitateľské maratóny,
- autorské besedy s významnými spisovateľmi,
- odborné prednášky,
- dramatizácie literárnych diel,
- literárne a recitačné súťaže, napr. Hviezdoslavov Kubín, Vansovej Lomnička,
- hodiny tvorivého písania,
- rozhlasové literárne relácie,
- medailónky pri príležitosti výročia významného spisovateľa,
- dni otvorených dverí,
- literárne exkurzie do rodisk významných literátov, jazykových či literárnych múzeí,
- tvorba zložiek do kníh,
- výstavy kníh a iné.

MYSLÍ SI DIELO!

- Žiak si vyberie dielo, ktoré má už osvojené, ktoré čítal alebo prišiel s ním iným spôsobom do kontaktu. Úlohou triedy je prostredníctvom pomocných otázok zistiť, na ktoré dielo žiak myslí. Pri tejto aktivite sa vyhýbame priamym otázkam. Vhodné sú otázky typu: Kde sa dej odohráva? Koľko postáv v diele vystupuje? Napísala dielo žena alebo muž? Je hlavnou postavou zvierat alebo človek?....

POPLETENÝ PRÍBEH

- Prefotíme texty z prebraných literárnych diel, po odsekoch ich rozstriháme, poprehadzujeme ich. Táto aktivita môže byť dvojako poňatá. Jednotlivé rozstrihané pasáže sa môžu týkať výlučne len jedného diela, ktoré musia žiaci najskôr na základe jednotlivých častí uhádnuť a rovnako k nim priradiť autora. Druhou alternatívou môže byť úloha, v rámci ktorej musia žiaci rozstrihané časti diela dať do obsahového poradia.

SPOLOČNÉ VYTVÁRANIE PRÍBEHU

Každý zo žiakov postupne hovorí jednu vetu, všetci idú za sebou. Ak sa posnažia, môžu spoločnými silami vytvoriť vlastný príbeh. Prvý z nich má zodpovednú úlohu, pretože navodzuje tému. Táto aktivita však môže byť poňatá aj inak. Každý zo žiakov povie jednu vetu, pričom každá ďalšia veta od žiakov predstavuje obsahovú následnosť deja vybraného literárneho diela, ktoré sa takýmto zaujímavým spôsobom pripomenú.

KRESLENIE ILUSTRÁCIE

- Žiak má nakresliť obrázok z diela, ktoré si vybral. Na základe nakreslenej ilustrácie majú ostatní uhádnuť, o aké literárne dielo ide.

DISKUSIA O DIELE

- Na základe diela, ktoré dostali žiaci za úlohu prečítať, vytvoríme v triede diskusný kruh, v ktorom sa o diele budeme bližšie rozprávať a analyzovať jednotlivé pasáže. Zákom kládeme otázky, pričom si môžeme v rámci tejto aktivity zvoliť formu súťaže. Ak žiak neodpovie danú otázku učiteľa, vypadáva z kruhu. Námietom môžu byť nasledujúce otázky, ktoré žiakom kládeme.

- Ako sa volá hlavná postava?
- Aké problémy musí riešiť?
- Ako sa kniha začína?
- Ako sa skončila?
- Ako by si tá kniha skončil(a)?
- Priniesla ti kniha niečo do života?
- V akom prostredí (meste, dedine) sa odohráva dej?
- Dozvedel(a) si sa niečo nové?
- Čo by si ty urobil(a) ináč ako postava?

16. mája 2022 bola témou nášho stretnutia čitateľská gramotnosť v reálnych životných podmienkach. Všetci sme súhlasili s jeho leitmotívom: Naším cieľom je formovať kladný vzťah žiakov k literatúre, aby aj v dnešnej pretechnizovanej dobe siahli po knihe a rozvíjali svoju fantáziu a rozširovali svoje obzory.

Kolegyňa v úvodnej prezentácii načrtla problémy dotýkajúce sa danej témy. Vyplynuli z nich konštatovania, že čitateľská gramotnosť je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá rýchlosť ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti je rozvoj komunikatívnych kompetencií žiaka, jeho čitateľských schopností a zručností, čitateľských návykov. Obohacuje jeho záujmy, postoje, motiváciu k čítaniu a získané vedomosti. V rámci toho žiak získava i jazykové kompetencie.

Rozvíjanie čitateľských a komunikačných schopností presahuje aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smeruje k prijatiu jeho obsahu. Je dôležité viesť žiakov k aktívnej účasti v procese učenia sa. Na jednotlivých vyučovacích predmetoch využívať inovačné metódy a formy práce, porovnávať informácie z rôznych zdrojov, využívať multimediálne programy, zaradiť prácu s internetom s prepojením na bežný život, pracovať s nesúvislými textami, akými sú mapy, grafy, tabuľky a vyvodzovať vzťahy medzi informáciami.

Čitateľskú gramotnosť ako kompetenciu k celoživotnému učeniu je potrebné rozvíjať na princípe medzipredmetových vzťahov. Žiak si uvedomuje potrebu svojho autonómneho učenia sa

ako prostriedku seberealizácie a osobnostného rozvoja, dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa, dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať, kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

Čítanie je teda jednou zo schopností, ktorú bude človek využívať po celý život.

V druhej časti stretnutia prítomní členovia pedagogického klubu k danej téme prispeli svojimi skúsenosťami z pedagogickej praxe. Bolo zaujímavé vnímať aj skúsenosti mladých kolegov, ktorí porovnávali svoje ideálne predstavy z čias štúdia so skutočnou realitou. Potešujúce však zostáva, že na svoje pedagogické pôsobenie nerezignujú, ale sú rozhodnutí implementovať do príprav skúsenosti iných kolegov.

Na predposlednom klubovom stretnutí, ktoré prebiehalo dňa 6. 6. 2022, sme sa oboznámili prostredníctvom prednášajúcej Petry Čejkovej s aktivitami, ktoré pomáhajú rozvíjať komunikačné a sociálne zručnosti žiakov v kontexte čítania s porozumením. Transformácia textu prostredníctvom interpretácie umožňuje u žiaka rozvíjať jeho komunikačné zručnosti v kolektíve, vedie k tvorbe myšlienok, argumentov, rozvíja v ňom sebakritiku. Učí sa pozitívne vnímať seba i okolitý svet. Textom sa učí vyjadrovať súvisle a výstižne, verbálne i neverbálne, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor. Chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, dokáže tvoriť texty. Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a okolitou verejnosťou, s ktorou prichádza do kontaktu, rozumie rôznym druhom textov a jednotlivým prejavom neverbálnej komunikácie a následne vie na ňu primerane reagovať. Žiak si prostredníctvom textu uvedomuje vlastné potreby a tvorivo dokáže využívať svoje možnosti. Vie odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, vie si uvedomiť svoje práva a povinnosti, osvojiť si základy pre efektívnu spoluprácu v skupine. Dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadmi a postupmi pri spoločnej práci. Dokáže si uvedomiť význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom. Komunikačné a sociálne zručnosti môžeme u žiakov rozvíjať často hrou, pretože práve tá vyvoláva v žiakovi túžbu komunikovať. Hra sa považuje za výbornú metódu na učenia a opakovanie učiva. Prednášajúca rozobrala viacero hier, ktoré pomáhajú žiakovi v rozvíjaní jeho jazykových a komunikačných zručností.

Príbeh o sebe

- Žiaci napíšu na papier krátky príbeh zo svojho života .
- Učiteľ príbehy pozberia, vloží ich do krabice a postupne ich začne čítať.
- Úlohou žiakov je priradiť príbeh ku konkrétnemu žiakovi. Môžete pracovať aj tak, že žiakom povie, aby opísali situáciu zo svojho života, ktorá bola pre nich určitým spôsobom dôležitá, ktorá im pomohla prekonať prekážky alebo pomohla pochopiť dôležité veci.

Zapište, roztrhajte a odhodte svoj stres

- Žiakom povieme, aby napísali na papier situáciu, osobu alebo udalosť, ktorá ich najviac stresuje. Keď dopíšu, majú papier roztrhať a pri trhaní si predstavujú, ako odbúravajú stres.
- Môžete to urobiť napríklad na začiatku hodiny a je pravdepodobné, že vďaka tejto aktivite vytvoríte pre niektorých žiakov lepšie podmienky na učenie.

Rozhovor o emóciách

- Táto aktivita sa dá použiť predovšetkým na začiatku alebo na konci týždňa.
- Žiaci sedia v kruhu a rozprávajú sa o svojich pocitoch.
- Vzájomné zdieľanie pocitov pomáha žiakom uvedomovať si, že často určitý problém nemajú len oni sami, ale i ďalší spolužiaci. To, že žiaci dokážu rozprávať aj o svojich pocitoch, ich učí empatii a lepšiemu vzájomnému pochopeniu. Ideálne je, keď sa aj učiteľ zapojí do aktivity.

Stratený kamarát

- So žiakmi sa môžeme zahrať aj hru na „strateného kamaráta“.
- Jeden žiak bude pán z ulice a druhý žiak bude predstavovať niekoho, komu sa stratil kamarát. Musí pánovi opísať jeho pozitívne vlastnosti. Ďalší žiaci v triede hádajú, kto sa vlastne z triedy stratil. Žiaci sa po uhádnutí mena žiaka vymenia a hra pokračuje.

Loptička priani

- Žiaci sa posadia do kruhu. Navzájom si hádžu loptičku.
- Ten žiak, ktorý hodil loptičku svojmu spolužiakovi alebo spolužiačke, mu/jej povie, čo jej najviac praje.
- Potom žiak, ktorý loptičku chytil, si vyberie niekoho ďalšieho z triedy a povie mu, čo mu najviac praje. Aktivita pokračuje dovtedy, kým sa nevystriedajú všetci žiaci. Aktivita pomáha rozvíjať empatiu, schopnosť vcítiť sa do života spolužakov a odhadovať, čo by im asi urobilo najväčšiu radosť.

Slová na kartičkách

- Každý žiak dostane kartičku, na ktorej sú napísané slová. Z týchto slov každý za určitý časový limit napíše krátky a jednoduchý príbeh, ktorý potom prečíta alebo povie pred celou triedou.

Hranie rolí, scény a dramatizácia

- Prostredníctvom dramatizácie žiaci text verne reprodukovujú podľa úloh, pričom sa môžu pohybovať v priestore, využívať gestá a mimiku. Pre dosiahnutie čo najlepšieho výsledku by mal učiteľ vychádzať z textu, ktorý je žiakovi známy z vyučovania. Táto forma dramatizácie umožňuje uprevňovať vedomosti žiaka, rozvíja jeho slovnú zásobu, vie sa vcítiť do konania postavy, atď. Súčasťou dramatizácie je aj hranie rolí a scény. Rozdiel medzi týmito formami dramatizácie spočíva v tom, že hranie rolí si nevyžaduje na rozdiel od scény vopred pripravený scenár. Je určená len situácia a úlohy, ktoré majú žiaci zahrať. V prípade scény je scenár vopred pripravený. Autentickosť výnimie situácia, keď je žiak zároveň tvorcom scenára. O to účinnšie je, ak dokáže improvizovať a využívať svoju fantáziu. Pri dramatizácii je vhodné postupovať tak, že žiakov najprv uvedieme do dramatickej situácie čítaním alebo prerozprávaním deja, potom rozdělíme triedu do skupín. Učiteľ určuje časový limit a v prípade potreby usmerňuje žiakov. Po uplynutí časového limitu vyzve žiakov, aby predvedli svoju dramatizáciu. Záver patrí spoločnému hodnoteniu nielen výkonu, ale aj charakteru. Učiteľ môže pri dramatizácii zadávať žiakom aj rôzne úlohy, ktoré súvisia s prečítanou ukážkou. Tieto úlohy dávame väčšinou tým žiakom, ktorí práve nerobia dramatizáciu.

Pantomimické príbehy

- Učiteľ alebo žiak zahrá pantomimicky nejaký príbeh. Ostatní žiaci si píšú na papier osnovu deja pantomimického príbehu. Keď sa príbeh dohrá, žiaci čítajú svoje príbehy. Môžeme začať napríklad touto jednoduchou pantomimou: *Jedol. Časť jedla mu spadla na zem. Zavolať na psa. Pes zjedol jedlo zo zeme. Pohladať psa.*

Spoločnou témou posledného stretnutia členov pedagogického klubu v druhom polroku 2021/2022, ktoré sa konalo 13. júna 2022, bol výber textu na didaktické využitie. Obnovili sme si poznatky, pravidlá a zásady, ktoré sa s výberom textu spájajú. Analyzovali sme rôzne aktivity spojené s prácou s textom. Keďže to bolo posledné tohtoročné stretnutie, nieslo sa v znamení bilancovania, zhodnocovania a postrehov z maturitných skúšok, a taktiež zvládnutia „kovidového“ obdobia.

V prvej časti sme si pripomenuli základné kritériá, ktoré by učiteľ mal brať do úvahy, keď chce pracovať s textom ako s didaktickým materiálom. Jeho cieľom je sústavne rozvíjať čitateľské

a interpretačné zručnosti žiakov, vychovať (alebo aspoň sa priblížiť k tejto méte) čitateľa, ktorý je schopný analyzovať text, syntetizovať a hodnotiť ho z rôznych stránok. Práca s umeleckým textom okrem sprostredkovania vedomostí a úrovne poznania sveta človeku ponúka zážitok, duchovne ho formuje i vychováva. V interpretáciách sa odráža citlivé vnímanie aj životné skúsenosti. Pripomenuli sme si, že mnohí naši študenti úspešne pokračujú v štúdiu na vysokých školách, ale keďže sú to viacej odbory technického zamerania, nepracujú už s umeleckým textom, ale zostáva veľkým úspechom učiteľa, ak študent osvojené a prijaté hodnoty (etické, mravné) odovzdá ďalej a žije ich vo svojom dospelom svete.

Je evidentné, že v súčasnom modernom živote dominuje virtuálna digitálna komunikácia. V školskom prostredí však ostáva často nezameniteľná didaktická komunikácia, založená na vzťahu medzi žiakom a textom alebo učiteľom a textom. Členmi nášho pedagogického klubu sú mladší i starší kolegovia a v rámci rozšírenia obzoru (alebo oživenia vedomostí) boli navrhnuté niektoré tituly odbornej literatúry venujúcej sa problematike interpretácie textu, napr.: *Interpretácia umeleckého textu* R. Bílika (2009), *Umelecký text v tvorivých interpretáciách* M. Petríkovej (2011), *Rozvoj literárnej kompetencie metódami tvorivej dramatiky* E. Pršovej (2010).

Pripomenuli sme si aj ďalšiu pravdu, že literatúra je naprieč dejinami obrazom skutočnosti, ktorú čitatelia prijímajú pomocou jazyka, osvojujú si jeho ideovo-estetické pravidlá, situácie, spoznávajú všeobecne platné symboly, dobro, zlo, rozvíjajú fantáziu... Tieto myšlienky zostávajú hodnotou vnútorného sveta človeka a mnohokrát ovplyvňujú jeho konanie.

Cieľom vyučovania literárnej výchovy v ŠVP je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov a dospieť k najvyššej úrovni syntetizovať, interpretovať a hodnotiť text zo všetkých jeho stránok. Z kľúčových kompetencií vo vzdelávacom štandarde dominujú poznávacie, komunikačné, interpersonálne a intrapersonálne kompetencie (M. Zelina). Samozrejme treba prihliadať na individuálne schopnosti percipienta. K dosiahnutiu uspokojivých výsledkov sa pozornosť učiteľov upriamuje na posilnenie čitateľskej gramotnosti, na rozvíjanie schopnosti žiaka nielen vyberať z textu explicitne dané, ale vedieť „čítať medzi riadkami“. Výberom textu sledujeme, aby žiak využil vedomosti z literárnej histórie (text musí byť vnímaný v dobovom kontexte), literárnej teórie, literárnej kritiky, ale je vhodné, aby sa dal priestor aj na vlastnú tvorbu žiakov.

Väčšina učiteľov využíva ako zdroj učebnice – čítanky. Pri dráme sa nám osvedčilo pozretie filmového, príp. divadelného spracovania naživo alebo cez rôzne archívy (Slovenská televízia), stránky a internetové portály (Youtube, Baštrng...).

Treba mať na pamäti, že analýza umeleckého textu v škole by mala vychádzať z čitateľského zážitku. Učiteľ pri výbere na interpretáciu by mal zvážiť, či vybrať napr. životopisné údaje

o autorovi, postavenie úryvku v kontexte celého diela, tému, objavenie ideového posolstva. Je vhodné nevynechávať kompozičnú a jazykovú stránku diela/úryvku.

Keďže pracujeme s textami, ktoré sme prevzali z nejakých zdrojov, v rámci korektnosti (čestnosti), je nevyhnutné uviesť jeho identifikačné údaje. Texty boli uverejnené v knihách, časopisoch, na internete a sú chránené autorským zákonom č. 618/2003, §17, ods. 1, písm. d). Podľa pravidiel sa musí uviesť meno autora, názov textu a bibliografický odkaz. Text môžeme doplniť o vysvetlivky alebo konektory, ale je nutné uviesť za textom poznámku: upravené. Pôvodnú verziu autora nemôžeme meniť podľa svojich predstáv. Čo sa týka rozsahu, neexistuje pravidlo na dĺžku textu. Závisí od zadania, ktoré sa riešia. Musí byť taký dlhý, aby žiaci pochopili hlavnú myšlienku, podstatu textu a našli potrebné informácie k úlohám.

V druhej časti stretnutia sme sa zamerali na analýzu aktivít zameraných na prácu s textom. V aktuálnom pomaturitnom čase sme si odovzdali postrehy z ústnej časti maturitných skúšok. Postrehli sme, že študenti mali mierne problémy s jazykovými zadaniami. Preto sme navrhli prácu s pracovnými listami, v ktorých text korešpondoval s textom v maturitnom zadaní, alebo ho mierne modifikoval – vid' Príloha. Okrem týchto pracovných listov sme sa venovali aj rozboru pracovných listov, ktoré boli uverejnené: Darina Bačová, Mária Onušková: Rozvoj čitateľskej gramotnosti prácou s textami zameranými na osobnostný rozvoj a etické aspekty (MPC Bratislava, 2015 – dostupné na internete). Výber autorov a diel bol taktiež ovplyvnený skúsenosťami učiteľov z maturít. Odporučili sme: Ivan Bukovčan: Kým kohút nezaspieva, Janko Jesenský: Koniec lásky, Martin Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie (str.31 – 41).

Príloha – práca s odbornými textami

I.

TEXT:

V úvahe sa spravidla nepoužívajú úzke odborné termíny a iba v malej miere fakty a čísla, v úvahe sa poukazuje a upozorňuje na vzťahy vecí a javov, takže dôraz jej výpovede nie je na dokumente, na exaktnom údaji, ale mimo nich. Lexika je teda všeobecná. So zreteľom na subjektívnosť úvahy sa tu predpokladá relatívne vyššie percento atribútov mien a slovies a vyššie percento modálnych slov. V úsilí stimulovať čitateľa autor úvahy používa aj niektoré rétoricko-patetické spôsoby, ktorými hyperbolizuje svoje závery. Úvaha na rozdiel od čisto rétorických textov je myšlienkovovo hlbšia, a preto jej lexika je spontánnejšia, menej vyberaná ako v rečníckych prejavoch.

(Jozef Mistrík, Štylistika)

ÚLOHY:

1. Pomenujte použitý jazykový štýl v ukážke. Svoje tvrdenie dokážte.
2. Pomenujte použitý slohový postup v ukážke. Svoje tvrdenie dokážte.
3. Aké slová a vety v ukážke prevládajú? Prečo?
4. Vypíšte z textu jazykové pojmy a vysvetlite ich význam.
5. Vypíšte z textu cudzie slová, vysvetlite ich význam a nahraďte ich inými synonymami.
6. Vypracujte z ukážky konspekt, v ktorom bude aspoň 5 znakov úvahy!
7. Nakreslite (vypracujte) z textu myšlienkovú mapu.

II.

PRÁCA S INFORMÁCIAMI, KOMUNIKÁCIA

TEXT:

„Často sa ma ľudia pýtajú, či je možné naučiť niekoho efektívne, úspešne komunikovať. Odpoveď je jednoduchá: áno. Naučíme ho pár trikov: správny výber slov, adekvátne dĺžka výpovedí, vzpriamené a relaxované telo, otvorené gestá, rovnocenné podanie ruky, úsmev na tvári, vhodné oblečenie, decentný parfúm. Ale ak pritom nezoberieme do úvahy osobnosť človeka, jeho záujmy, potreby, prostredie, v ktorom žije, a množstvo ďalších faktorov, môže sa nám ľahko stať, že viac pokazíme, ako napravíme.“ [1, s.4]

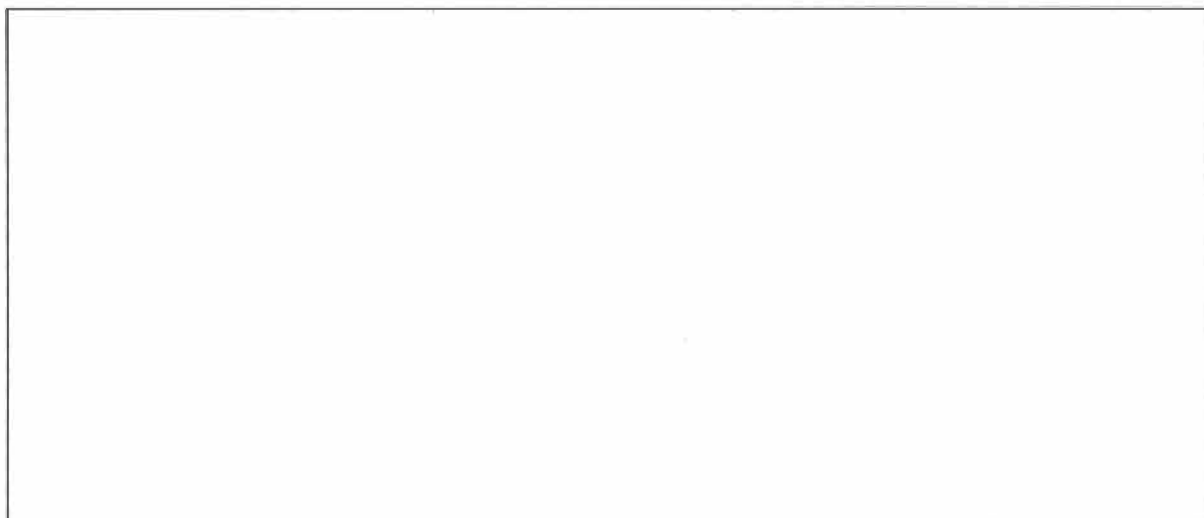
Škvareninová Oľga. *Rečová komunikácia*. Bratislava: SPN, 2004. ISBN 80-08-00-290-9.

ÚLOHY:

1. Pomenujte použitý jazykový štýl v ukážke. Svoje tvrdenie dokážte.
2. Pomenujte použitý slohový postup v ukážke. Svoje tvrdenie dokážte.
3. Z ukážky vypíšte cudzie slová, vysvetlite ich význam a nahraďte ich inými synonymami.
4. Z ukážky vypíšte informácie o podmienkach úspešnej komunikácie.
5. Rozdeľte podmienky na verbálnu a neverbálnu zložku jazykovej komunikácie.
6. K daným podmienkam nájdite konkrétny príklad v živote.
7. Súvisí obsah poslednej vety v ukážke s podmienkami úspešnej komunikácie? Zdôvodnite svoje tvrdenie.
8. Vytvorte k ukážke nadpis.
9. Vysvetlite rozdiel medzi citáciou a parafrázou. Doložte príkladom z ukážky.
10. Analyzujte uvedený bibliografický odkaz, vymenujte základné zásady pri jeho zápise.

Záver:

V pedagogickom klube Text ako zdroj poznania sa členovia stretávali od februára 2022 do júna 2022. Každý z nich plnil úlohu lektora a koordinátora stretnutia k diskutovanej téme. Najčastejšie bol obsah rozvrhnutý vo forme powerpointovej prezentácie. Členovia diskutovali a vymieňali si svoje poznatky, postupy, metódy, formy a prostriedky, ktoré sa im osvedčili v ich doterajšej pedagogickej praxi. Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov nadväzujú na predchádzajúce závery, a teda zostáva: pokračovať v získavaní a štúdiu odbornej literatúry k problematike čitateľskej gramotnosti, poskytnúť priestor na vzájomnú výmenu skúseností z osvedčenej pedagogickej praxe a snažiť sa o minimalizovanie nedostatkov za účelom rozvoja čitateľskej gramotnosti, umožniť kolegom informovať a odovzdávať svoje aktuálne poznatky z nových školení, nabádať k samoštúdiu odbornej literatúry k aktuálnej téme, podeliť sa s nápadmi, byť neustále tvorivý, inovatívny, prijať prípadnú kritiku či podnety kolegov, poskytovať žiakom priestor a možnosti aktívne pracovať s textom na všetkých vyučovacích hodinách i mimo školy, najmä v záujmových krúžkoch, ale podporovať ich i pri vlastnej sebarealizácii (tvorbe vlastných textov, výpovedí o prečítanom), neustále a pri rôznych príležitostiach motivovať žiakov k čítaniu, vyhľadávať pre žiakov na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti rôzne texty z oblastí, ktorých obsah je stredobodom ich záujmov (študijného odboru, hobby), pokračovať v tvorbe učebných materiálov – pracovných listov, testov, sledovať aktuálne kultúrno-spoločenské dianie a tvorivo ho začleniť do vyučovacieho procesu s cieľom upevňovať a prehĺbovať vzťah žiaka k písanému textu.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Erika Miková, Mgr. Zuzana Konštiaková
12. Dátum	24. 06, 2022
13. Podpis	[Redacted]
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Milan Valek
15. Dátum	11 -07- 2022
16. Podpis	[Redacted]